

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Вовед во историјата и методологија			
2.	Код	4FO110317			
3.	Студиска програма	Историја и Историја –наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	I година/ I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф.д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со развојот на историската наука и методологијата				
11.	Содржина на предметната програма: Што е историја и методологија; Историја-поим и значење; Што се историски извори; Класификација на историските извори; Историчарот и историските факти; Историографски школи и историографија; Македонска историографија; Теорија на историската наука; Историскиот метод и методологија на историската наука; Научно-истражувачки методи; Создавање на научно дело;				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)		45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		60 часа
		16.3.	Домашно учење		75 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петреска, Даринка, Ачковска Виолета	Осознавање на историјата	Филозофски факултет, Скопје	2007
		2.	Кар, Халет Едвард	Што е историјата?	Култура, Скопје	1990
		3.	Колингвуд, Робин Џорџ	Идејата за историјата	Култура, Скопје	1997
			Милошевиќ, Никола	Има ли историја смисла	ЛИО, Београд	2000
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Петрановић, Бранко	Историографија и критика	ЦОД, Подгорица	1997
		2.	Петрановић, Бранко	Историографске контрверзе	Службен лист СРЈ, Београд	1998
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Помошни историски науки			
2.	Код	4FO110417			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	I година/ I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со појавата и развојот на помошните историски науки и нивната примена					
11.	Содржина на предметната програма: Што се помошните историски науки; Што е нивната задача; Што се спаѓа во помошните историски науки; Палеографијата и нејзиното значење; Грчка палеографија; Латинска палеографија; Латинско писмо и видови на писма; Глаголска палеографија; Кирилска палеографија; Дипломатика, Хронологија, Сфрагистика, Хералдика, Генеалогичка и др.; Архивистика; Архивистика или архивска служба во Р.Македонија					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа
		16.3.	Домашно учење			60 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стјепан Антољак	Помошни историски науки	Филозофски факултет, Скопје	1988

		2.	Стипишиќ	Помошне повјесне знаности		
		3.	Александар Матковски	Грбовите на Македонија	Скопје	1990
			Змајиќ, Б.	Хералдика	Загреб	1972
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Бобан Петровски	Хералдика и Инсигнии	Скопје	2009;
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Античка Македонија I			
2.	Код	4FO110517			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година/ 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се разберат историските процеси (етногенеза, државно уредување, посебноста на античките народи, нивните разлики и влијанија, културата на античките Македонци...); да се истражуваат, читаат и толкуваат релевантните извори, за да се проучи историјата на античка Македонија како суштествен дел од човековата цивилизација.				
11.	Содржина на предметната програма: Извори за историјата на античка Македонија; античка Македонија - местоположба, граници, етногенеза, името Македонија и древните етноси на Балканот; процесот на создавање на македонската држава, почеток на владеењето на династијата Аргеади, владеењето на првите македонски владетели посведочени во историските записи - Пердика I, Аргај, Филип I, Аероп I, Алкета; владеењето на Аминта I и Александар I; Македонија во време на Хеленско-персиските војни; Македонија во времето на Пердика II и Архелај I; Македонија (Пела) - центар на културни настани; борби за македонскиот престол - Аминта III, Александар II, Птолемај од Алорос, Пердика III; подем на македонската држава - Филип II Македонски; историографските и реторичките извори за владеењето на Филип II; Филиповата држава - парадигма на државното уредување на Македонија; воените, политичките и дипломатски успеси на македонскиот крал Филип II; културата на античките Македонци (македонскиот пантеон, митови, легенди, култови, обичаи, празници, македонскиот календар, јазикот на античките Македонци, македонските институции и социјални обичаи (крал, собрание, пелигани, тагоси, хетајри, кралски деца итн.).				

12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наде Проева	Историја на Аргеадите, Historia Antiqua Macedonica 8	Скопје	2004
		2.	Анета Шукарова	Филип II Македонски и атинските ретори	Скопје	2004
		3.	Катерина Младеновска-Ристовска	Македонскиот крал Архелај	Скопје	2014

		4.	Наде Проева	<i>Религијата на античките Македонци, Historia Antiqua Macedonica</i> 11	Скопје	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Херодот	<i>Историја</i>	Скопје	1998
		2.	Јустин	<i>Филиповата историја според Помпеј Трог</i>	Скопје	2000
		3.	Демостен	<i>Говори</i>	Скопје	1995

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Стар век I (Стар Исток и Хелада)			
2.	Код	4FO110617			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година/1 семесар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат сознанија за древните цивилизации и нивниот придонес во прогресот на човештвото во сите сфери на општествениот живот, како темел врз кој израснала европската и светската цивилизација.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјата на најстарите цивилизации и првите државни организации на стариот Исток (Сумерци, Акадци, Вавилонци, Асирици, Египјани, Фојникијци, Хебреи, Хети, Персијци), нивното општествено уредување, религија, култура, како и нивните релации и меѓусебни влијанија со егејските култури; најстариот период на хеленската историја, критско-микенската цивилизација, Хомеровото време, општественото уредување и раѓањето на полисот, Спарта и Атина, Хеленско-персиските војни, Пелопонеската војна, хеленските полиси под македонска власт, хеленската култура, религија и митологија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40+30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	P. Lisičar	Stari Istok	Zagreb	1972
		2.	V. V. Struve, D. P. Kalistov	Stara Grčka	Novi Beograd	2000
		3.	Џ. Б. Бјури, Р. Мигс	Историја Грчке - до смрти Александра Великог	Београд	2008
		4.	V. Nedomački	Arheologija Bliskog Istoka I	Beograd	1981, 1984
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петар Хр. Илиевски	Животот на Микенците	Скопје	2000
		2.	Херодот	Историја	Скопје	1998
		3.	Tukidid	Povijest Peloponeskog rata	Zagreb	1960

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Вовед во археологијата			
2.	Код		4FO110717			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		I година/1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Вонр. Проф. д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан прв семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со наосновните поими во областа на археологијата, и методи на дсатирање					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Дефиниција и историјат на археологијата,Научен метод во археолошките истражувања,Методологија на археолошки истражувања,Вовед во праисториска,античката и средновековната археологија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		30 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30+40	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература					
	22.1			Задолжителна литература		
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела А.	Праисториска археологија,	Београд	1981
		2.	Церманови ч-Кузманови ч,	Римска Керамика	Београд	1981
		3.	Митревски Драги	Археологија основни принципи и методи на теренско работење	Скопје	2009
	22.2			Дополнителна литература		
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даглас Прајс Т.	Принципи на археологијата	Скопје	2009
		2.	Несторович Бошко	Архитектура старог века	Београд	1976
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Праисториска археологија			
2.	Код	4FO114217			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година/1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. Професор д-р Нацев Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со неолитските,енеолитските, бронзенодопските и железндопските култури на Балканот со посебен осврт на Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Неолитски, енеолитски, бронзедопски и железндопски култури на Балканот и Македонија .материјалната и духовната култура,погребување кај праисториските заедници на Балканот и Македонија.				
12.	Методи на учење:работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40+30 бодови			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5		
		од 51 до 60 бода		6		
		од 61 до 70 бода		7		
		од 71 до 80 бода		8		
		од 81 до 90 бода		9		
		од 91 до 100 бода		10		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела	Праисториска археологија,	Београд	1981
		2.	Група автори	Osvit Civilzacie	Београд	1981
		3.	Митревски Драги	Протоисториските заедници во Македонија преку погребните форми и обичаии	Скопје	2001
22.2	Дополнителна литература					
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Mikulcik	Pelagonija u svetlosti arheoloskih nalaza	Beograd	1965
		2.	Група автори	Цивилизации на почвата на Македонија, кн 2.	МАНУ - Скопје	1995
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Хеленистички монархии			
2.	Код	4FO110917			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година/1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се разберат историските процеси по смртта на Александар III Македонски и формирањето на македонските хеленистички монархии; да се осознаат основните текови во нивниот општествен, институционален и културен развој, како и цивилизаторските придобивки во глобални историски рамки.				
11.	Содржина на предметната програма: Владеењето на Александар како парадигма за исклучителни цивилизаторски придобивки; дијадосите - поделба на власта и борби за власт; формирањето на македонски монархии во Европа, Азија и Африка; епигоните како нови владетели и нивните династии (Птолемаиди, Селевкиди, Антигониди); односите со Рим; Рим - хегемон на источното Средоземје.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период, Historia Antiqua Macedonica 3	Скопје	
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на епигоните, Historia Antiqua Macedonica 9	Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. А. Машкин	Историја на стариот Рим	Скопје	1995
		2.	Плутарх	Напоредни животописи, Historia Antiqua Macedonica 7	Скопје	2008

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Спорт и рекреација			
2.	Код	AFO107717			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет„Гоце Делчев“ – Штип Универзитетски спортски центар			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	0
8.	Наставник	Доц. д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Задоволување на потреби на студентите за движење и физичка активност, одржување и развој на моторичките способности; стекнување знаења за самостоен избор и вклучување во рекреативни програми за вежбање.				

11.	Содржина на предметната програма: 1. Општа физичка подготовка (запознавање со основните принципи на физичкото вежбање, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 2. Општа физичка подготовка (запознавање и примена на различни форми и начини за правилно загревање за физичка активност, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 3. Аеробик, боречки спортови или партерна гимнастика 4. Активности на отворено – планинарење, ориентација во природа 5. Кошарка (увежбување на основните елементи од кошарката - водење, додавање, двочекор, шут на кош) 6. Кошарка (игра) 7. Пинг - понг и бадмингтон 8. Пинг - понг и бадмингтон 9. Одбојка (игра) 10. Ракомет (игра) 11. Активности на отворено – возење велосипед, ролери 12. Проверка на моторичките способности, елементарни игри, ора и танци.					
12.	Методи на учење: метод на практично вежбање, метод на спортски тренинг					
13.	Вкупен расположлив фонд на време : 48					
14.	Распределба на расположливото време 0+0+2					
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава	0 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	0 часови		
		16.2	Самостојни задачи	0 часови		
		16.3	Домашно учење	0 часови		
17.	Начин на оценување	Не се оценува				
	17.1	Тестови	0 бодови			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови			
	17.3	Активност и учество	0 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до x бода	5 (пет) (F)		
од x до x			6 (шест) (E)			
од x до x			7 (седум) (D)			
од x до x			8 (осум) (C)			
од x до x			9 (девет) (B)			
од x до x			10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% присуство на настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Моторички тестови, набљудување, анкета			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.б р.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јовановски, Ј	Антропомоторика	Факултет за физичка култура Скопје	2013
		2.	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign: Human Kinetic, Illinois.	2002

		3.	Beashel, P., Sibon, A., & Tailor, J.	Sport examined	Nelson Thornes Ltd,	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б р.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
		2.	Malacko, J.	Osnove sportskog treninga	Sportska akademija, Beograd	2000
		3.	Malina, R., Bouchard, C. & Bar – Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Античка Македонија II			
2.	Код	4FO111017			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година/ 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Согласно со Правилникот за запишан семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат изворите за историјата на славниот поход на Александар Македонски и македонската држава како светска Империја; да се разберат историските процеси по смртта на Александар и формирањето на македонските монархии; да се осознаат цивилизаторските придобивки од развојот на македонската држава во глобални историски рамки.				
11.	Содржина на предметната програма: Изгубени и подоцнежни дела за Александар III Македонски; првите политички и воени дејства на младиот Александар; походот на Исток; освојувањето на Предна Азија, Фојникија и Египет; главните битки против персискиот крал Дареј III; крајот на Персиската држава; владеењето на Александар како парадигма за исклучителни цивилизаторски придобивки; дијадоси - поделба на власта и борби за власт; формирањето на македонски монархии во Европа, Азија и Африка - епигоните како нови владетели и нивните династии (Птолемаиди, Селевкиди, Антигониди), трите македонско-римски војни; Македонија како римска провинција.				

12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наде Проева	Историја на Аргеадите, Historia Antiqua Macedonica 8	Скопје	2004
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период, Historia Antiqua Macedonica 3	Скопје	
		3.	Фанула Папазоглу	Историја на епигоните, Historia Antiqua Macedonica 9	Скопје	2009

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аријан	Александровата анабаза	Скопје	2000
		3.	Квинт Куртиј Руф	Историја на Александар Македонски	Скопје	1998
		4.	Плутарх	Напоредни животописи, Historia Antiqua Macedonica 7	Скопје	2008

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Империјата на Новиот Рим (Византија) 324 – 1025 г.			
2.	Код		4FO111117			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		I година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја разберат историјата на средновековната Римска империја (Византија), нејзиниот континуитет, традиции и промени, да ги осознаат спецификите на византискиот свет, местото и улогата на империјата во цивилизацискиот развој на Европскиот и Медитеранскиот свет, да стекнат вештина во користење на византиските извори и во интерпретација на процесите и појавите.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во историјата на Новиот рим; кризата во третиот век и реформирањето на Римската империја; Константин I и основањето на Новиот Рим; Борба за вистинска религија: првите вселенски собори; Источната империја иа падот на Западот; Јустинијан I: Обид за обнова целостта на Римската империја – успеси и крах. Кризата во VI в. Борба за опстанок до почеток на VIII век: Перси, Араби, Авари и Словени; Иконоборската криза (717-843): Почеток на обновата – IX в. Верска експанзија и културна обнова; Македонската династија Византија во X век: време на					

	територијална експанзија; Културен процут; апогеј на средновековната империја – времето на Василиј II.			
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Острогорски	Историја на Византија	Скопје	1992
		2.	Група автори, ed. Guglielmo Cavallo	The Byzantines	The University of Chicago press	1997
		3.	Timoty. E. Gregory	A History of Byzantium	Blackwell	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Oxford Handbook of Byzantine studies	Oxford university press	2009
		2.	John Haldon, ,	The Palgrave Atlas of Byzantine History	New York	2010
		3.	Д. Оболенски	Византискиот комонвелт. Источна Европа 500-1453	Скопје	2002
		4.	Жан – Клод Шене, Бернар Флизен	Византија. Историја и цивилизација	Clio	2010

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европа и Медитеранот (375 г. – 1054 г.)			
2.	Код	4FO111217			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	I година / II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја запознаат историјата на Европа и медитерантските земји од крајот на антиката и падот на западната Римска империја до создавањето на средновековниот свет.				

	Да ги осознаат процесите кои довеле до формирање на западната цивилизација и култура, како и местото и улогата на Медитеранот како простор на општење и на мешање на култури и традиции и контакт зона меѓу Европа и Муслиманскиот свет во средниот век. Да ги спознаат процесите и врските меѓу Западна и Источна Европа во раниот среден век.					
11.	Содржина на предметната програма: Средниот век: идеја, поим, хронолошки рамки; Големата преселба на народите; Падот на Рим на запад и неговите наследници: Кралствата на Готите, Вандалите, Ломбардите; Франките; Новата сила на исток: појава на исламот и ширење на калифатот; Нова империја на Запад; Папството и империјата; Северот: Епохата на Викингите; Истокот: Хазари, Авари, Руси и Унгарци. Во очекување крајот на светот – Европа во крајот на првиот милениум.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		30 часа
			16.2.	Самостојни задачи		30 часа
			16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	R. Collins Early	Medieval Europe 300-1000	New York: St. Martin's	1999
		2.	C. R. Backman	The Worlds of Medieval Europe	Oxford university press	2003
		3.	M. Brandt	Srednjovekovno doba povijesnog razvitka	Zagreb	1980
		4.	Коста Ациевски Бобан Петровски	Историјата на Европа во раниот среден век	Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Florin Curta	Southeastern Europe in the Middle Ages, 500-1250	Cambridge University Press	2006
		2.	Jacques Le Goff	Civilizacija srednjovjekovnog Zapada	Zagreb	1998
		3.	Група автори	A Companion to Medieval World	Blackwell	2009
		4.	Patrick Geary	Readings of medieval History	University of Toronto press	2010

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Практична настава 1			
2.	Код		4FO121917			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен			
6.	Академска година / семестар		Прва/Втор семес.	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Вонреден проф. д-рТрајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.					
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од меторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од					

	институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од архив, музеј, библиотека или друга институција.				
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/
	17.3.	Активност и учество			/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)				/
					/
					/
					/
					/
					/
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од установата)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалвација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Стар век II (Рим од 753 год. пр. н.е. до 324 год. н.е.)			
2.	Код	4FO111317			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Игодина/2семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Истражување и толкување на релевантните извори за проучување на историјата на стариот Рим како суштествен дел од човековата цивилизација; да се осознаат цивилизаторските придобивки од развојот на римската држава во глобални историски рамки, како темел врз кој израснала европската и светската цивилизација.				
11.	Содржина на предметната програма: Извори за римската историја; процесот на создавањето на римската држава; борбата на патрикиите и плебејците; Римската република; Рим како светска држава; политичките борби во Рим и реформите на браќата Граси; востанија на робовите – востанието на Спартак; Граѓанските војни; Римското царство – римските освојувања и експанзија на царството; криза на робовладетелското општество и појава на колонатот; римската религија и култура - општи карактеристики и хеленско влијание; балканските народи под римска власт; внатрешните и надворешните причини за пропаѓањето на римската држава; појава и ширење на христијанството.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.		15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. А. Машкин	Историја на стариот Рим	Скопје	1995
		2.	М. И. Ростовцев	Историја старог света	Београд	2004
		3.	Ц. Бордман, Ц. Грифин, О. Мари	Оксфордска историја римског света	Београд	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гај Јулиј Кајсар	Белешки за галската војна	Скопје	2000
		2.	Кикерон	Говори против Катилина	Скопје	1994
		3.	Светониј	Дванаесетте римски цареви	Скопје	2001

Прилог бр.3

ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ

1.	Наслов на наставниот предмет	Античка Археологија			
2.	Код	4FO114317			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Година/2 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вон. Професор д-р Нацев Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со материјалната и духовната култура во античкиот период на Балканот со посебен осврт за Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Вовед во Античката археологија, Доцноархајска култура на Балканот и Македонија, Балканот и Македонија во класичниот, хеленистичкиот и римскиот период, Населби и утврдувања (форми и категории) во римско време во Македонија, Доцноантички градови во Македонија.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература					
	22.1			Задолжителна литература		
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Несторович Бошко	Архитектура старог века	Београд	1976
		2.	Церманович-Кузманович,	А., Римска Керамика	Београд	1981
		3.	Иван Микулчиќ	„Антички градови во Македонија	, Скопје	1999;
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајче Нацев,	Доцноантичкиот град Баргала	Завод и Музеј Штип	2009
		2.	Вера Битракова-Грозданова	„Споменици од Хеленистичкиот период во СРМ,	Скопје	1987.
		3.	Виктор Лилчиќ	„Корпус на старите градови и тврдини во Република Македонија, Линкестида и Девриоп, Том I	, Скопје.	2009

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
1.	Наслов на наставниот предмет	Империјата на Новиот Рим (Византија), 1025 – 1453 г.
2.	Код	4FO111517
3.	Студиска програма	Историја
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за историја и археологија, Факултет за образовни науки

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Година II / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ја запознаат историјата на Византија во посочениот период, нејзиното место во изградбата на нашата култура да научат да работат со историски извори.				
11.	Содржина на предметната програма: Крајот на македонската династија. Кризата во XI в. Освојување од Турците Селџуци на Мала Азија. Алексиј Комнин и поставувањето на империјата на нови основи. Времето на Комнините. Дезинтеграција на империјата: династијата на Ангелите. Четвртиот крстоносен поход и падот на империјата. Државите наследнички: Епир, Никеја, Трапезунд, Латинската империја. Обновата на империјата. Големите граѓански војни во XIV в. и претварањето на империјата во мала локална држава. Османлиското освојување. Култура и секојдневен живот во Византија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)		45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		60 часа
		16.3.	Домашно учење		75 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Острогорски	Историја на Византија	Скопје	1992
		2.	Жан – Клод Шене, Бернар Флизен	Византија. Историја и цивилизација	Clio	2010
		3.	Jonathan Shepard (ed.),	The Cambridge history of the Byzantine Empire c. 500–1492	New York	2008
		4.	Angeliki E. Laiou (editor-in-chief)	The Economic History of Byzantium, From the Seventh through the Fifteenth Century	Dumbarton Oaks	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стивен Рансиман	Падот на Константинопол, 1453	Скопје	2004
		2.	Иван Ѓуриќ	Самракот на Византија	Скопје	1997
		3.	Д. Оболенски	Византискиот комонвелт. Источна Европа 500-1453	Скопје	2002
		4.	В. Татакис	Историја на византиската филозофија	Скопје	1998
		5.	Група автори	Oxford Handbook of Byzantine studies	Oxford university press	2009

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европа и Медитеранот од 1054 до 1568 г.			
2.	Код	4FO111617			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора / трет	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се запознаат со историјата на Европа и Медитеранот во развиениот и доцниот среден век, обмената на идеи и научни резултати од двата брега на Средјоземното море, основите на Западноевропската цивилизација и на модерна Европа.				

11.	Содржина на предметната програма: Периодизација. Економски промени – развој на градовите. Крајот на ерата на викингите. Папството во средниот век. Клиниевско движење, поделба во црквата, ересите и инквизицијата; создавање на намеснки монашки редови: францисканци, доминиканци, витешки редови. Развој на универзитетите. Борба за инвестира. Западната империја. Освојувањата на Селџуците. Крстоносните походи. Саладин. Мамелуците. Изградба на централизирани држави: Франција и Англија. Стогодишната војна. Источна Европа: Русија, Полска, Чешка, Унгарија. Скандинавските земји. Монголското навлегување во Европа. Црната смрт. Реконкиста. Алмохадите. Создавањето на Шпанија. Авињонско заробеништво на папите, големата шизма во западната црква и Реформацијата. Ренесансата. Почеток на Големите географски откритија.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)		45 часа
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		30 часа
			16.2.	Самостојни задачи		60 часа
			16.3.	Домашно учење		75 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	George Holmes	The Oxford illustrated history of Medieval Europe	Oxford university press	1988
		2.	Скаскин Д.	Историја на средниот век, том 1,	Скопје	1970
		3.	Mihael Nurdberg	Dinamicni Srednji vek	Evoluta, Beograd	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Angus Macka,y David Ditschburn	Atlas of Medieval Europe	Rutledge	1997
		2.	Patrick J. Geary	Readings in Medieval History	University of Toronto press	2010
		3.	Maribel Fierro (ed)	The New Cambridge History of Islam Volume 2: The Western Islamic World, Eleventh to Eighteenth Centuries	Cambridge University Press	2010
		4.	Christian Raffenserger	Kievan Rus' in the Medieva world (988 – 1146)	Harvard University Press	2012

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија во средниот век			
2.	Код	4FO111717			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Година II / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со историјата на Македонија во средниот век, со збиднувањата што се случувале на нејзина територија и процесите во регионот и пошироко што на еден или на друг начин ја зафатиле.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонија во рамките на империјата во VI в. Културни и демографски промени во Македонија ккао последица од варварските напади и епидемиите. Создавање на Јустинијана Прима. Крајот на византиската власт – населување на Словените и создавање на склавиниите. Односи на склавиниите со Византија. Падот на скалвиниите во Македонија под византиска и бугарска власт.				

	Создавање наслвоенското писмо и покрстување на Словените. Делото на Св. Кирил и Методии и нивните ученици. Создавање на Охридската книжевна школа. Појава на Богомислството. Самоиловото царство. Македонија под византиска власт (1018 – 1204 г.). Создавање на Охридската архиепископија. Востанија за обнова на Самоиловото царство. Надворешни напади на територијата на Македонија. економски ис оцијални промени. Создавање на кнежевствата на Хрс, Слав, Стрез. Солунското кралство. Солунската мперија. Борби за владеење со Македонија во текот на XIII и првата половина на XIV в. Македонија во царството на Стефан Душан. Самостојни феудалнив ладетели во Македонија. Волкашин и Углеша и битката на Марица. Пдот на Македонија под османлиска власт.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		60 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40 + 30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Антолјак	Средновековна Македонија I	Скопје	1985

		2.	Група автори	Историја на македонскиот народ	Скопје	2008
		3.	Група автори,	Историја на македонскиот народ I	Скопје	2000
			Коста Ациевски	Пелагонија во Средниот век	Скопје	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за национална држава, I	Скопје	1981
		2.	Љубен Лапе	Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ, I	УКИМ Скопје	1975
		3.	Група автори	Визаниски извори за исторју на народа Југославије т. I – VI (II издание)	САНУ Београд	2010
		4.	Група автори	Зборник на трудови Македонскиот идентитет низ историјата	Скопје	2010

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Старословенски јазик			
2.	Код	4FO114417			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	II година/3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елка Јачева-Улчар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со особеностите на старословенскиот јазик, неговата структура и примена. Стекнување неоподни сознанија за старословенските азбуки (глаголица и кирилица), како и за граматичката структура на првиот словенски писмено фиксиран јазик, старословенскиот.				
11.	Содржина на предметната програма: Старословенски азбуки. Теоиите за основата на старословенскиот јазик. Писмени иепиграфски споменици од старословенскиот период. Поделба на гласовите. Вокализам и консонантизам во старословенскиот период. Вокализација на еровите. Превој на вокалите. Палатализција. јотација. Падежите во				

	старословенскиот јазик. Вокални и консонантски основи кај именките. Заменки. Придавки и степенување на придавките. Броеви. Поделба на глаголите. Прости и сложени глаголки времиња. партикули. неменливи зборови.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Скопје	1979
		2.	В. Десподова, Е. Јачева-Улчар, С. Новотни, М. Чичева-Алексиќ	Старословенско-македонски речник со грчки паралели	Скопје-Прилеп	1999

		3.	Ѓ. Поп-Атанасов	Речник на старата македонска литература	Скопје	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Свето писмо (Библија)	Скопје	1991
		2.	Петар. Хр. Илиевски	Појава и развој на писмото	Скопје	2001
		3.	Р. Угринова-Склаовска	Записи и летописи	Скопје	1975

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Латински јазик			
2.	Код		4FO114617			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		II година/3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по латински јазик – читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.					
11.	Содржина на предметната програма: Читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на правилните и неправилните глаголи; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)			15 часа

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часа	
			16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
			16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Димовска-Јањатова – С. Кочовска	Elementa Latinitatis Grammatica	Филозофски факултет, Скопје	2012
		2.	В. Димовска-Јањатова – С. Кочовска	Elementa Latinitatis Lectiones et pensa	Филозофски факултет, Скопје	2011
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР.3	ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ
-------------	--

1.	Наслов на наставниот предмет	Старогрчки јазик			
2.	Код	4FO114517			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	III семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по старогрчки јазик – алфабет; читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со алфабетот; читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на глаголите; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Читање грчки - граматика, речник, вежби	Три, Скопје	2009
		2.		Читање грчки - текст	Три, Скопје	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековна археологија			
2.	Код	4FO114717			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Втора/3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со средновековните култури во Европа, на Балканот и во Македонија, како и со големата преселба на народите од крајот на 4 – 9 век.				

11.	Содржина на предметната програма: Воведно предавање (средновековна археологија како научна дисциплина); Историјат на досегашните истражувања и преглед на основната литература;Историски, културни, хронолошки и духовни карактеристики на европското средновековие; Период на големата преселба на народите и остатоци на материјалната и духовната култура на варварските племиња; Етногенеза на Словените изразена преку формите на урбаното живеење; Материјалната култура на Словените изразена преку предметите од секојдневниот живот; Духовната култура на Словените изразена преку формите и ритуалот на погребување и митологијата; Типологија на средновековниот накит и керамика како основни елементи за дефинирање на една култура; Тип на населби и градби кај Јужните Словеи; Одбранбени системи и конструктивни елементи на словенските градишта; Опрема и видови на оружје на словенскиот воин; Материјалната и духовната култура на Македонските Словени (тип на населби, некрополи, религија)					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа	
		16.3.	Домашно учење		30 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	М.Гарашанин	Материјална култура Јужних Словена		1961	

		2.	Е. Манева	Средновековен накит од Македонија		1992
		3.	Ф. Конт	Словени, том 1		1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б.Алексова	Просе – Демир Капија		1966
		2.	Д.Мркобрад	Археолошки налази сеобе народа		1980
		3.	T.Rice	Rani srednji vek		1976

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија од II век п.н.е. до VI век н.е.			
2.	Код	4FO111417			
3.	Студиска програма	историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	II година/ 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4 кредити
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходни семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот опфаќа теми од историјата, материјаланата и духовната култура на Македонија во времето од освојувањата на Римската империја до крајот на антиката. Целта на предметната програма е запознавање со најзначајните сегменти од римската култура на тлото на Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во римската култура во Македонија; Римско освојување, колонизација и територијална поделба на Македонија на провинции; Карактеристики на римската архитектура со посебен осврт на римски градби во Македонија; Материјална и духовна култура во римскиот период во Македонија; Патни комуникации во римскиот период во Македонија; Осврт на римското рударство во Македонија; Римска скулптура во Македонија; Монетоковање во римскиот и доцноантичкиот период; Погребување во римскиот период, некрополи и гробни прилози; Типологија на грнчаријата во римскиот период со осврт на грнчарски наоди во Македонија; Култови, симболизам и духовен живот во римскиот период; Историски преглед на случувањата во доцноантичкиот период; Утврдувањата во доцноантичкиот период во Македонија; Топографија, историски развој и урбанистички изглед на римските градови во Македонија.				
12.	Методи на учење:				

	работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови	40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		Бодови	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ф. Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957
		2.	И. Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
		3.	A.H.M. Jones	The Later Roman Empire, 284-602 year, vol.I, II,	Oxford	1964
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	В. Битракова Грозданова	Споменици од хеленистичкиот период во СРМакедонија	Скопје	1987
		2.	В. Лилчиќ	Античка патна мрежа, АКРМ, том 1	МАНУ	1994
		3.	А. Јовановиќ	Римске некрополе на територији Југославије	Београд	1984
		4.	Л. Јованова	Македонија во римскиот период, во: Македонија милениумски културно – историски факти, том 2, стр.789- 930,	Скопје	2013

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на Османлиската Империја		
2.	Код		4FO112317		
3.	Студиска програма		Историја		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		II година/4 семестар	7. Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		проф. д-р Драги Ѓоргиев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да им овозможи на студентите да стекнат знаења и вештини со кои ќе бидат во можност да ги препознаваат главните историски процеси, како и сложените историски и општествено-културни услови во кои се создала и развивала Османлиската империја. Притоа ќе бидат проучени османлиски институции, општествено-културниот живот, политичката историја и односите со соседните држави и империи, периодот на реформи (танзиматот), исчезнувањето на Османлиската империја и нејзиното наследство посебно на Балканскиот Полуостров.				
11.	Содржина на предметната програма: Создавање на Османлиската империја; Политичката историја; Османлиски институции; Општествено-културен живот; Османлиската империја и соседните држави и империи; Танзимат; Балканските војни; Османлиското наследство.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
		1	Karen Barkey	<i>Empire of Difference: The Ottomans in Comparative Perspective</i>	Cambridge	2008
		2.	Suraiya Faroqhi and Fikret Adanir (eds.)	<i>The Ottomans and the Balkans</i>	Brill	2002
		3.	Илбер Ортајли	<i>Најдолгиот век на империјата</i>	Институт за национална историја / MATUSITEB	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годин а
		1.	Халил Иналџик	<i>Османлиската империја: класично доба 1300-1600</i>	Слово	2002
		2.	Колин Имбер	<i>Османлиската империја 1300-1481</i>	Слово	2002
		3.	Cemal Kafadar	<i>Between Two Worlds: The Construction of the Ottoman State</i>	University of California Press	1995

Прилог бр. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Македонија од крајот на XIV до крајот XVIII век			
2.	Код		4FO112117			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв циклус			
6.	Академска година / семестар		Втора/четврти	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		проф. д-р Драги Ѓоргиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е да се прикаже историјата на Македонија во периодот од XIV до XVIII век; најважните политички, културни, демографски и социјални настани и процеси; политичкото и културното влијание врз нејзиниот развој на османлиското општество; материјалното и духовното наследство од османлиската цивилизација во современото македонско општество.					
11.	Содржина на предметната програма: Краток преглед на формирањето и карактерот на османлиската држава; османлиското освојување на Македонија; административното уредување на територијата на Македонија; процесот на колонизација и исламизација; отпорот против османлиската власт; Охридската архиепископија во османлискиот период; градовите и нивниот развој; Танзиматските реформи и нивниот одраз врз христијаните; вклучувањето на немуслиманите во системот на управување на османлиската држава; османлиското наследство во Р. Македонија.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, семинарски активности, презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)		45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		60 часа	
		16.3.	Домашно учење		75 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Стојановски (ед)	Историја на македонскиот народ, книга 2	Институт за национална историја, Скопје	1998
		2.	Александар Стојановски	Македонија во турското средновековие	Култура	1989
		3.	Драги Ѓоргиев	Населението во македонско-албанскиот граничен појас (XV-XVI в.)	Институт за национална историја, Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Матковски	Отпорот во Македонија, том I - IV	Култура, Скопје	1983
		2.	Александар Стојановски	Градовите во Македонија од крајот на XIV до XVII век – демографски истражувања	Скопје	1981
3.		Халил Иналдик	Османско Царство – класичен период (1300-1600)	Слово, Скопје	2004	

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Од Холандска до Француска револуција (1568-1789)	
2.	Код	4FO114817	
3.	Студиска програма	Историја	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	II година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се здобијат со продлабочени знаења за новиот век, подемот на апсолутизмот , да го сфатат развојот на новиот граѓански слој во општеството и неговата улога во промените во општеството, да се запознаат со просветителството и неговите претставници.				
11.	Содржина на предметната програма: холандската револуција, триесет годишната војна, Англија во XVII и XVIIIвек, апсолутизмот во Франција, подемот на руската држава, Хабсбуршката монархија и германските држави, европските држави во XVII и XVIII век, појава и ширење на просветителството, борбата за независност на САД, европските држави и далекуисточните земји и индустриска револуција				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Živojinović, R., Dragoljub	Uspon Evrope (1450 – 1789),	Matica Srpska, Novi Sad,	1989
		2.	Mirjana Gros	Opća povjest (1640-1815)	Skolska knjiga, Zagreb	1958
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Скаскин С.Д. и група автори	Историја на средниот век II	Универзитетска печатница, Скопје	1970
		2.				
		3.				

		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Практична настава 2			
2.	Код		4FO122017			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен			
6.	Академска година / семестар		II година/ 4 семес.	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Вонреден проф. д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.					
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден.					

	Практичната настава се изведува во основни и средни училишта, архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.			
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).			
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа	
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			/
				/
				/
				/
				/
				/
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалвација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Балканот во средниот век			
2.	Код	4FO112217			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	II / IV	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц д-р Стојко Стојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно со правилникот за прв циклус			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на Балканот во средниот век, компарирање на историските текови во различни делови на Балканот за нивното сфаќање како опшност и различност.				
11.	Содржина на предметната програма: Осовојување на Балканот до варварите и ликвидирање на римската власт. Аварскиот каганат. Склавиниите. Бугарското канство. Ширење на империјата на Карло Велики и генеза на државите на Хрвати и Срби. Падот на склавиниите во Тракија, Македонија и Елада под византиска власт. Судири меѓу Византија и Бугарија з апревласт на полуостровот и формриањето на бугарското царство. Наметнување на Визнатиската власт на Балканот. Крајот на хрватската држава. Дукљанското кралство. Обнова на Србија под Немањичи. Второ Бугарско царство. Србското царство. Унгарската превласт на Северозапад. Независни држави во Елада и Албанија. Религски и културни текови. Падот на поголемиот дек од Балканот под Османлиска власт.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови 40 + 30		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови 10		
	17.3.	Активност и учество		Бодови 20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John Fine	The Early medieval Balkans, A critical survey from the Sixth to the Late Twelfth Century	Michiugan	1991
		2.	John Fine	The Late medieval Balkans, A Critical Survey from the Late Twelfth Century to the Ottoman Conquest	Michigan	1994
		3.	Група автори	Историја народа Југославија, т. I	Београд	1949
	4.	Група автори	Cambridge Medieval History. v. IV, part 1. Byzantium and its Neighbours.	Cambridge	1966	
		5.	Христо Матанов	Средновековните Балкани: исторически очерци.	Парадигма	2014

22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В. Гюзелев – Иван Божилов	История на средновековна България VII-XIV век	София	2006
	2.	Harry Hodgkinson	Scanderbeg: From Ottoman Captive to Albanian Hero	The Center of Albanian studies	2014
	3.	Група автори	Визаниски извори за историју народа Југославије т. I – VI (II издание)	САНУ Београд	2010
	4.	Христо Матанов, Румяна Михнева	От Галиполи до лепанто: Балканите, Европа и османското нашествие 1354 - 1571 г.	София	1988

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Македонија 1			
2.	Код	4FO114917			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	II година/4 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења со теми поврзани со археологијата на Македонија од праисторијата и протоисторијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Палеолитски наоѓалишта на гтериторијата на Македонија, Материјалната и духовната култура во Неолитот и познати наоѓалишта, Материјалната и духовната култура во Енеолитот и познати наоѓалишта, Материјалната и духовната култура во Бронзеното време и познати наоѓалишта, Материјалната и духовната култура во Железното време и познати наоѓалишта.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40+30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Цивилизации на почвата на Македонија, книга 2	МАНУ	1995
		2.	Драги Митревски	Протоисториските заедници во Македонија преку погребните форми и обичаи		2004
		3.	Група автори	Неолитски заедници во Р. Македонија		2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				2013
		2.				

--	--	--	--	--	--	--

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Преродбата и создавањето на балканските нации			
2.	Код	4FO112617			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	3 / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги разберат основните концептуални, терминолошки поими во сферата на политичката историја на Балканот, за да бидат во состојба да ги разберат и разликуваат основните историски фази во процесот низ кој балканските народи се отргнале од империјалната османска и австро-унгарската контрола, основните проблеми во меѓубалканските политички односи, како и јасно да ги разликуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Балкански национализам и националните востанија на Балканскиот полуостров, Грчкото востание, Формирање на првите национални влади на Балканот, Хабсбуршката Империја и националните движења на Балканскиот полуостров, Бугарското национално движење, Источната криза, Крајот на Османското владеење на Европа, Двојната монархија во периодот 1867-1914 година.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				

	17.1	Тестови	40 + 30 бодови			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот(прв и втор том)	Никлист-Скопје	1999
		2.	Редакција Академик.Потемкин	Историја дипломатије 1872-1919	Београд	1980
		3.	Стеван Павловиќ	Историја на Балканот	Клио-Белград	2001
22.2	Дополнителна литература					
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Далибор Јовановски	Балканот од 1826-1913	ИНИ-Скопје	2011
		2.	Стојан Киселиновски	Историја на Романија	ИНИ - Скопје	1997
		3.	Стефан Димитров, Крсто Манчев	Историја на балканските народи 1879-1918	Софија	1975

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Европа од 1789 до 1914 год.	
2.	Код	4FO115017	
3.	Студиска програма	Историја	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	III година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се здобијат со продлабочени знаења за Француската револуција и нејзиното значење, револуционерните промени во Европа, појава на научниот социјализам, развој на империјализмот, колонијалната и блоковска поделеност				
11.	Содржина на предметната програма: Француска буржоаска револуција, Наполеонова епоха, револуционерните настани во 1848 год., Европските држави во XIX век, Источно прашање, Работничко движење, Обединување на Италија, Обединување на Германија, Империјализам, колонијална поделеност и создавање на воени сојузи, Индустриска револуција(наука, култура, технички пронајдоци)				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dragoljub Živojinović	Uspon Evrope 1450-1789	Matica srpska, Novi Sad	1989
		2.	Čedomir Popov	Građanska Evropa, 1-3	Zavod za udžbenike - Beograd	2010
		3.	Пол Џонсон	Наполеон (Napoleon: A life)	Арс ЛИБРИС Скопје	2015
		4.	Čedomir Popov	Od Versaja do Danciga	Zavod za udžbenike, Beograd	1995
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Čedomir Popov	Evropske građanske revolucije od XVIII do XX veka	Novi Sad	1992
		2.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот. Дваесетти век, том втори.	НИК „ЛИСТ“ Скопје	1999
		3.	Хари Хердер	Европа у деветнаестом веку (1830-1880)	Клио –Београд	2003

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Преродбата и културните процеси во XIX и XX век во Македонија			
2.	Код	4FO112517			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	III година/ 5семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): на студентите да им се понудат проширени сознанија за општествено- економските , политичките и културни прилики				

	во Македонија во рамките на Османската држава , во периодот на XIX и почетокот на XX век				
11.	Содржина на предметната програма: Реформските процеси во Османската држава; Појава и јакнење на граѓанскиот слој во Македонија; Преродбеничкото движење; Црковно-просветните општини, Обиди за возобновување на Охридската архиепископија во преродбата; Културно-просветни и научни друштва и публикации; Просветните прилики во Македонија Туѓите национални пропаганди и отпорот против нив; Афирмација на македонската национална мисла; Проучувања и проучувачи на Македонија и на Македонците; Народното творештво и неговите собирачи / издавачи ; Уметноста во XIX и во XX век.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 3	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Љубен Лапе	Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ II дел (трето дополнителни и проширено издание)	Скопје	1975
		3.	Александар Трајановски	Црковно- училишните општини во Македонија	Скопје	1988
		4.	Силвана СидоровскаЧуповска,	Просветно- културните прилики во Македонија во XIX век	Скопје	2009
		5.	Блаже Ристовски	Македонскиот преродбенски XIX век, том I, кн. 1-2	Скопје	2011
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Драган Ташковски	Кон етногенезата на македонскиот народ	Наша книга, Скопје	1974
		2.		Школството, просветата и културата во Македонија за време на преродбата	МАНУ, Скопје	1979
		3.	Б. Конески	Македонските учебници од XIX век	Скопје	1959
		4.	М. Пандевски	Македонското ослободително дело во XIX и XX век, т.1	Скопје	1987
		5.	Васил Тоциновски	Тајни и трајни пораки	Дирекција за култура и уметност, Скопје	2003
		6.	Валентина Миронска	Просветителството во Македонија	Скопје	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	Големите географски откритија			
2.	Код	4FO111917			
3.	Студиска програма	историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	3 / 5	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Спознавањето на големите светски откритија. Начините на нивното откривање како и подоцнежните деперкусии од откритијата на локалното население и целокупно врз човештвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Експедицијата на Марко Поло, Португалските истражувања, Експедицијата на Кристофер Колумбо, Откривањето на Полинезија, Експедицијата на Васко Де Гама, Откривањето на Австралија и Нов Зеланд, Освојувањето на Сибир, Крајот и последиците од големите откритија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположливото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			40 + 30 бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51до 60	6 (шест) (E)	
			од61до70	7 (седум) (D)	
			од71до80	8 (осум) (C)	
			од81до90	9 (девет) (B)	
			од91до100	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наум Попески	Марко Поло големиот морепловец и истражувач	Скопје : Мугри 21, ([Скопје] : Нова Македонија)	1994
		2.	Превод: Огнена Никуљски	Основен атлас на истражувања и откритија	Скопје : Просветно дело	2006
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мартин Сасие	Кристифор Колумбо	Скопје : Детска радост	1990
		2.	Frank Debenham	Otkrića i istraživanja : povijest čovjekovih putovanja u nepoznato	Ljubljana : Mladinska knjiga ;	1960
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музеологија				
2.	Код	4FO115117				
3.	Студиска програма	Историја				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	III година/5 семестр	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Вонр.проф. д-р Трајче Нацев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри				

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните поими, методи и елементи на музеологијата со осврт врз музеите во светот и Македонија.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во музеологијата;Историјат на музеите; Најзначајни музеи и галарии во светот и Македонија; Музејска архитектура; Дефиниција, видови , поделба и функција на музеите; Елементи и проблеми на излагање на музејски поставки; Распоред на музејски експонати; Документација на музеите; Организација на стручната работа на музеите; Мрежа на музеите и матичност; Општо за историјатот на собирање на музејски предмети; Правни аспекти и заштита на културно историските споменици.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)			15часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			15 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа
		16.3.	Домашно учење			30 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Marovic	Uvod u muzeologiju		1994

		2.	М.Миљковиќ	Прилог кон историјата на музејското дело на територијата на СР Македонија		1982
		3.	Едиција	Музеи во светот		1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.Чаусидис	Споменикот на културата и посетителот		1996
		2.	H.W.Janson	Opsta istorija umetnosti		1975
		3.	П. Вук-Павловиќ	Творештвото и музејската естетика		1994

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Македонија 2				
2.	Код	4FO115217				
3.	Студиска програма	Историја				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	III година/5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4	
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Трајче Нацев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					Студентите да се здобијат со основни знаења со теми поврзани со археологијата на Македонија од античкиот и средновековниот период.
11.	Материјалната и духовната култура во Класичниот период и познати наоѓалишта, Појавата на првите раноантички градови на територијата на Р.Македонија, Материјалната и духовната култура во Римскиот период и познати наоѓалишта, Римски градови на територијата на Р.Македонија, Доцноантички градови и епископски центри во Македонија, Средновековни градови, Профани и сакрални споменици од средниот век на територијата на Р.Македонија.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			

14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40+30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Цивилизации на почвата на Македонија, книга 2	МАНУ	1995
		2.	Иван Микулчиќ	Антички градови во Македонија		2004
		3.	Иван Микулчиќ	Средновековни градови во Македонија		2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајче Нацев	Античкиот период во Брегалничкиот басен	НУ Завод и Музеј Штип	2013
		2.	Елица манева	Средновековен накит во Македонија		2001

--	--	--	--	--	--	--

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Византиска философија			
2.	Код	4FO115317			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и архологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	16/17	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите стекнуваат основни знаења од философските учења и концепти низ историјата на византиската философија; - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа, на разни философски идеи и развиваат критичко мислење; - Знаење за историските концепти, нивните философски контексти; - Ги препознаваат философските основи на историските идеи на истокот на Европа; - Способни се за философска анализа на современите историски идеи и состојби; - Изострување на рефлексивната за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи; - Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот философски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од философијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности				
11.	Содржина на предметната програма: I. Вовед во философијата 1. Што е философија: предмет, поим, методи; Гранки на философијата; 2. Античка философска мисла: претсократовци; Сократ; Платон; Аристотел; Хеленизам; 3. Средновековна философија; Ренесанса и хуманизам; 4. Нововековна философија; 5. Емпиризам; Рационализам; II. Византиска философија 1. Философијата во Византија и нејзината историографија 2. Рановизантиска мисла 3. Максим Исповедник 4. Јован Лествичник 5. Јован Дамаскин 6. Хуманизмот на Фотиј 7. Иконокласти и иконофили				

	8. Исихастички спор 9. Мистичко богословие 10. Плитон, Висарион, Генадиј		
12.	Методи на учење: Предавања, Презентации, Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини, Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл., Дебата и дискусија, Анализа на етички проблем/проблемско учење, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.), Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.).		
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа) 30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа) 15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 15 часа
		16.2.	Самостојни задачи 30 часа
		16.3.	Домашно учење 30 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	40 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		
		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми). Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на	

		интернет извори, прибирање на библиографија и сл.).Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вера Георгиева	Византиска Филозофија	Табернакул	2002
		2.	Вера Георгиева	Филозофија на исихазмот	Табернакул	1993
		3.	Василиј Татакис	Историја на византиската филозофија	Култура	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Илија Мариќ	Филозофија на Истоку Европе	Плато	2002
		2.	В. Татакис	Историја Византиске филозофије	Никшиќ	1996
		3.	Дело од византиски мислител по избор			

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонско национално ослободително движење			
2.	Код	4FO112417			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	III година/ 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф.д-р Тодор Чепреганов			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разбирање на национално-ослободителното движење како државноправен субјект во меѓународноправните односи			
11.	Содржина на предметната програма: Современи теории за нацијата, национализмот и националното движење; Општи претпоставки за појавата на организираното ослободително движење во Македонија; Борба за народна црква и просвета (XIX век); Ослободителните борби во втората половина на XIX век; Афирмација на македонскиот национален идентитет по Кресненското востание; Основање на Македонската револуционерна организација (МРО); Основање на Македонскиот комитет во Бугарија и неговите акции; Македонската револуционерна организација по Солунскиот конгрес во 1896 г. – ТМОРО; Илинденското востание и мирцштегските реформи; Крсте Петков Мисирков и Димитрија Чуповски; Македонската револуционерна организација (1904 - 1908); Борбата на макед. народ за ослободување и афирмација - една од причините за почетокот на Балканските војни			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа	
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)	45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа
		16.3.	Домашно учење	75 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Крсте Битоски,	Континуитетот на македонските националноослободителни борби во XIX и почетокот на XX век	ИНИ, Скопје	1998
			Блаже Ристевски	Македонија и македонската нација	Скопје	1992
	22.2.					
		Ред. број				
		1.				
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Светот и Европа од 1914 до 1945			
2.	Код	4FO115417			
3.	Студиска програма	историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки – Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	3 / 6	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за политичко-економските и општествено-културните промени и последици во светот и во Европа за време на Првата Светска војна, меѓувоенниот период и за време на Втората Светска војна.				
11.	Содржина на предметната програма: Состојбите во светот и европа непосредно пред избувнувањето на Првата Светска војна, Европа и светот во Првата светска војна, Последиците од Првата светска војна, Состојбите во светот и				

	Европа во периодот помеѓу двете светски војни, Експанзијата на фашизмот и нацизмот , Повод и причини за избувнувањето на Втората светска војна,Клучните битки во Втората светска војна, Последиците од војната и Светот и Европа непосредно по завршувањето на војната.						
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации						
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа						
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)						
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа			
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часа			
		16.2	Самостојни задачи	30 часа			
		16.3	Домашно учење	60 часа			
17.	Начин на оценување						
	17.1	Тестови	40 + 30 бодови				
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови				
	17.3	Активност и учество	20 бодови				
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)			
			од 51до 60	6 (шест) (E)			
			од 61до 70	7 (седум) (D)			
			од 71до 80	8 (осум) (C)			
			од 81 до 90	9 (девет) (B)			
			од 91 до 100	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	22.1		Задолжителна литература				
			Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
			1.	Pierre Renouvin	Europska kriza I Prvi svetski rat	Naprijed	1965
			2.	Ерик Хобсбаун	Кратка историја на 20ти век (1914-1991)	Темплум-Скопје	2001
			3.	м-р Оливер Цацков	Балканските војни и Првата светска војна	Универзитет”Гоце Делчев”-Штип	2015
	22.2		Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Caroline Warr	Dvadeseto stoliee	Zagreb	1969	

		2.	Винстон Черчил ; [превод од англиски јазик Марија Џонс, Викторија Талевска)	Втората светска војна	Скопје : Магор	2014
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија за време на Балканските војни и Првата светска војна				
2.	Код	4FO113017				
3.	Студиска програма	историја				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки – Институт за историја и археологија				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен				
6.	Академска година / семестар	3 / 6	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Доц. д-р. Оливер Цацков				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со причините, текот и последиците на Балканските војни 1912-1913 година и Првата светска војна со акцент врз Македонија, преку кој студентите ќе стекнат знаења за причините кои ги предизвикале овие војни , одностите на соседните држави кон Македонија во посочениот период и последните кој војните ги оставиле врз Македонија.					
11.	Содржина на предметната програма: Меѓународната политичка ситуација на Балканот пред Балканските војни, Балканскиот Сојуз и подготовките за Првата балканска војна, Македонското национално револуционерно движење пред почетокот на балканските војни и Првата балканска војна во 1912 година, Учеството на Македонците во Првата балканска војна, Лондонскиот мировен договор, Втора Балканска војна и воените дејства за време на Втората балканска војна во 1913 година, Почеток на Првата светска војна 1914 година, Повод и причини за Првата светска војна, Главните фронтови во Првата светска војна, Битката кај Добро Поле и крај на Првата светска војна 1918 година, Учеството на Македонците во Првата светска војна, Париска мировна конференција 1919 година и Последиците за Македонија од Првата светска војна.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа					
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)					
15.		15.1	Предавања- теоретска настава		30 часа	

	Форми на наставни активности		(15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)				
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа		
		16.2	Самостојни задачи		30 часа		
		16.3	Домашно учење		60 часа		
17.	Начин на оценување						
	17.1	Тестови		40 + 30 бодови			
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови			
	17.3	Активност и учество		20 бодови			
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)		
			од 51 до 60		6 (шест) (E)		
			од 61 до 70		7 (седум) (D)		
			од 71 до 80		8 (осум) (C)		
			од 81 до 90		9 (девет) (B)		
			од 91 до 100		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература						
			22.1 Задолжителна литература				
			Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
			1.	м-р Оливер Цацков	Балканските војни и Првата светска војна	Универзитет”Гоце Делчев”-Штип	2015
			2.	д-р Петар Стојанов	Македонија во времето на Балканските војни и Првата светска војна(1912-1918)	Институт за Национална историја -Скопје	1969
			3.	Исмет Кочан	Битката за Македонија	Батапрес-Скопје	2010
	22.2	Дополнителна литература					
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Глигор Тодоровски	Македонија по Балканските војни	Култура-Скопје	1981	
		2.	Ѓорѓи Абациев	Балканските војни и Македонија	Институт за Национална историја -Скопје	1958	

		3.	Превод од англиски: Свето Серафимов, Христо Ивановски	Поранешните Балкански војни : (1912-1913) : извештај на Карнегиевата балканска комисија	Скопје : Култура, Југореклам	2000
--	--	----	---	---	------------------------------------	------

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на дипломатијата			
2.	Код		4FO115517			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		III година/ 6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф. Д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел запознавање со почетоците на дипломатијата како облик на државна активност насочена кон односите со другите земји.					
11.	Содржина на предметната програма: Во овој циклус на предавања е предвидено разгледување и истражување на: материјата за постанокот и историјатот на дипломатијата од најстарите времиња, нејзината важност за односите меѓу државите, улогата на државниците и дипломатите за зачувување на мирот меѓу народите, и почетокот на војните, дипломатските договори склучени меѓу државите и владетелите од најстарите времиња па до денес.					
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, подготовка на есеи, семинарски работи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			15 часа
		16.2.	Самостојни задачи			30 часа
		16.3.	Домашно учење			30 часа
17.	Начин на оценување					

	17.1.	Тестови	40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)	10 бодови
	17.3.	Активност и учество	20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	В. П. Потемкин,	Историја на дипломатијата		
	2.		<i>Diplomacy: Theory & Practice</i> , 3rd edition	GR Berridge, Palgrave, Basingstoke	2005
	3	Viktor Gaber	Za makedonskata diplomatija	Magor, Skopje	2006
	4	Henry Kissinger	<i>Diplomacy</i>		1994
	5	Љубомир Фрчковски	Трендови во признавањето на државите во меѓународното право и случајот на Македонија, Зборник, македонско-Француски денови на правото	Просветно дело, Скопје	2004
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Верските заедници во Република Македонија			
2.	Код	4FO113217			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	III година/6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц.д-р Даниела Коцева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <i>Наставните содржини придонесуваат пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности:</i> -Студентите да се стекнат со знаења за верувањата и вредностите на универзалните религии;-Да се запознаат со вреднувањето на статусот, функциите и религиската разновидност во човечките општества;-Да се стекнат со знаења за развојот на религијата-основните карактеристики на монотеистичките и политеистичките религиски системи во светот; -Студентите да се запознаат со помалите верски заедници и новите религиски движења и нивното дејствување во современиот свет;-Апсолвирање на проблематиката поврзана со историскиот континуитет на регистрираните цркви, верски заедници и религиски групи во Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: -Теоретски определби на религијата; Историски развој на религијата и историската разновидност; Митот, ритуалот и магијата; Суштина елементи и историски форми на религијата; Функции на религијата; Универзалните религии, елементи и основни карактеристики; Религиските и квазирелигиските движења денес/верска конверзија/афилијација, религиска разновидност; Црква/Секта; Верските заедници и нивното дејствување; Местото, улогата и значењето на верските заедници во современиот свет; Верските заедници во РМ (Македонската православна црква-Охридска архиепископија; Католичката црковна заедница; Протестантизмот во Македонија; Исламската верска заедница во Македонија; Учењето и суштината на христијанската заедница на Јеховините сведоци; Кришна и Ваишнавската верска заедница; Други христијански цркви во Македонија-методистичка, адвентистичка, баптистичка).				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување		Во согласност со Статутот на Универзитетот			
	17.1.	Тестови	Бодови 2 x 20 од колоквиуми			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Бодови 10 семинарска работа, 7 бодови дополнителна работа			
	17.3.	Активност и учество	Бодови од вежби 10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Кумулативни поени од активности 42			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М., Ташева,	Малите верски заедници,	Филозофски факултет, Скопје	2003
		2.	МАНУ	Религиите и религиските аспекти на материјалната и духовната култура на почвата на Република Македонија, кн 4	МАНУ, Скопје	1996
		3.	Д., Коцева	Социологија на религијата (скрипта)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2014
		4.	В., Павиќевиќ,	Социологија религија,	БИГЗ, Београд	1988
		5.	Mirča Elijade	Vodič kroz svetske religije	Nova knjiga - Podgorica	2014
		22.2.	Дополнителна литература			

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	С.А. Јанакос	<i>Етнички конфликт—Религија, идентитет и политика</i>	Просветно дело	2009
	2.	Дејвид Стјуард	<i>Проучување на филозофијата на религијата</i>	Ars Lamina	2013
	3.				

		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет		Практична настава 3		
2.	Код		4FO122117		
3.	Студиска програма		Историја		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен		
6.	Академска година / семестар		III година/ 6 семес.	7. Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Вонреден проф. д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		/		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од методологија на истражувањето на архивска документација и историска литература преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во архив, библиотека и музеи, односно во институциите кои се од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во основни и средни училишта, архиви, библиотеки и музеи, научна институција како и институциите кои се во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од училиштето, архив, музеј, библиотека или друга научна институција.				
12.	Методи на учење практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и				

	- Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	/		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Услов за добивање потпис и за стекнување на 2 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од Факултетот) и од екстерен ментор (од институцијата)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалвација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

1.	Наслов на наставниот предмет		Европа и Светот по Втората Светска војна (1945-1989)		
2.	Код		4FO115617		
3.	Студиска програма		историја		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв степен		
6.	Академска година / семестар		4 / 7	7. Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		доц. д-р.Оливер Цацков		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Заверен семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со состојбите во Европа и светот по завршувањето на Втората светска војна, Блоковската и воена поделеност на Светот, новите трендови во областа на општествено-културниот живот и се до новото рекомпонирање на Светот по падот на комунистичките режими.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со состојбите во Европа и светот по завршувањето на Втората светска војна. Формирањето на воените сојузи, Периодот на Студената војна,Кризните состојби и војни во периодот по Втората светска војна, Општествените промени и влијанието на науката и технологијата врз општествените промени, Паѓањето на железната завеса и состојбите во Светот и Европа по паѓањето на комунистичките режими.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа				
14.	Распределба на расположливото време 30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		30 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		40 + 30 бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90	9 (девет) (B)	
			од 91до100	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Волтер Лакер	Историја Европе 1945-1992	Клио-Београд	1999
		2.	Група автори	Оксфордска историја на 20. Век	Труд-Софија	2000
		3.	Ендрију Мухија	Границите на Алијансата	Арсламина-Скопје	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Барбара Јелавич	Историја на Балканот (втор том)	Никлист-Скопје	1999
		2.	енциклопедија	Историја сеопфатен визуелен водич	Младинска книга-Скопје	2009
		3.	Група автори	Историја на револуциите 20ти век	Београд	1970

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонците во рамките на Кралството СХС/Југославија, Бугарија и Грција 1919-1941			
2.	Код	4FO113417			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	IV година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да се стекнат со продлабочени знаења за положбата на Македонците во рамките на балканските држави во периодот меѓу двете светски војни					
11.	Содржина на предметната програма: Париска мировна конференција;Учеството и апелите на Македонците до конференцијата и големите сили; Македонците во КралствотоСХС/Југославија; Македонците во Бугарија меѓу двете светски војни; Македонците во Грција меѓу двете светски војни; Организирање на македонската емиграција; ВМРО (обединета); ВМРО (во време на Т. Александров и В. Михајлов); МАНАПО;Односот на балканските комунистички партии кон Македонија и Македонците.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)		45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		60 часа	
		16.3.	Домашно учење		75 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ том 4	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Воислав. Д. Кушевски	Македонското прашање во Друштвото на народите	Скопје	2001
		3.	Избор, редакција и коментари: д-р Иван Катарџиев.	ВМРО (Обединета) - Документи и материјали, кн. I- II.	Скопје	1991
		4.	Стојан Киселиновски	Грчката колонизација во Егејска Македонија (1913-1940)	Скопје	1981
		5.	Зоран Тодоровски	ВМРО 1924-1934	Скопје	1997
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Надежда Цветковска	Граѓанските партии во вардарскиот дел на Македонија во периодот (1935-1941)	Скопје	1996
		2.	Избор, редакција и коментар Михајло Миноси	Зборник Македонија во меѓународните договори (1913-1940), том 1	Скопје	2006
		3.	Група автори	Македонија милениумски културно-историски факти 1-4	Медија Принт, Универзитет Евро-балкан, Скопје	2103
		3.	Никола Жежов	Македонското прашање во југословенско-бугарските дипломатски односи (1918-1941)	Скопје	2008
		4.	Избор и редакција Јосиф Поповски	Македонското прашање на страниците од „Ризопастис“ меѓу двете војни	Култура, Скопје	1982

		5.	Тодор Мировски	Стопанството на Вардарска Македонија меѓу двете светски војни	МАНУ, Скопје	1998
--	--	----	-------------------	--	--------------	------

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Македонците во Втората светска војна и во рамките на Федеративна Југославија			
2.	Код		4FO113517			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		IV година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Проф.д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за севкупните процеси, настани, личности и политички платформи во процесот на оружено востание и државноста на Мкд. (II Св. војна)					
11.	Содржина на предметната програма: Априлската војна и состојбата во Македонија; Македонија како интересна сфера на Бугарија и Италија; Воспоставувањето на бугарска и италијанска власт -воен, полициски и административен апарат; Македонските комунисти и антифашисти во организирањето на отпорот против окупаторот; Програмски документи на политичкото и военото раководство на НОВ и ПО на Македонија; Воспоставување на органи на власта на слободната територија; АСНОМ иДФМ во рамките на југословенската федерација; Борбите за конечно ослободување наДФ Македонија; Опозицијата против влегувањето наДФМ/НРМ во рамките на југословенската федерација; Процесот на колективизација и Информбирото во НР Македонија; Самоуправување; Распаѓањето на СФРЈ.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 = 240 часа (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 3 часа = 45 часа)			45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часа
		16.2.	Самостојни задачи			60 часа

		16.3.	Домашно учење	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40+30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Историја на македонскиот народ, т. V	ИНИ, Скопје	2003
		3.	Велимир Брезовски	Комунистичката партија на Македонија 1941 - 1944	Скопје	2003
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Лилјана Пановска	Крајот на една илузија	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Ванче Стојчев	Воена историја на Македонија	СДИРМ и Воена академија „Михаило Апостолски“,Скопје	2000
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Идеологиите на XIX и XX век	
2.	Код	4FO113117	

3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	16/17	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите стекнуваат основни знаења за идеите кои имаат социјално-политичка релевантност - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа на разни историски идеи и развиваат критичко мислење; - Знаење за историските концепти, нивните философски контексти; - Ги препознаваат философските основи на историските идеи во Европа; - Способни се за философска анализа на современите историски идеи и состојби; - Изострување на рефлексивната за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи; - Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот философски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од философијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Идеи и идеологија 2. Нација и национализам 3. Национализам 4. Конзервативизам 5. Монархизам 6. Радикализам 7. Либерализам 8. Социјализам 9. Анархизам 10. Ционизам 11. Фашизам 12. Републиканизам 13. Нацизам 14. Идеологиите и Балканот				
12.	Методи на учење: Предавања, Презентации, Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл., Дебата и дискусија, Анализа на етички проблем/проблемско учење, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.), Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми).Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.).Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Т. Иглтон	Идеологии	Темплум, Скопје	2005
		2.	Ф. Мухиќ	Логос и хиерархија	Круг, Скопје	2001

		3.	Б. Саркаџац	<i>Идеологијата и субјективитетот</i>	Метафорум	1993
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д. де Ружмон	<i>28 Векови на Европа</i>	Култура, Скопје	1997
		2.	Е. Хобсбаум	<i>Нациите и национализмот</i>	Култура, Скопје	1993
		3.	Х. Арент	<i>Изворите на тоталитаризмот</i>	Култура, Скопје	1990

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонските градови во XIX и XX век			
2.	Код	4FO112717			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	IV година/7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со развојот, материјалната и духовната култура на македонските градови и населението во нив во XIX и првата половина на XX век				
11.	Содржина на предметната програма: појава и развој на градската средина; изглед и архитектура; општествени и стопански одлики, занаетчиство, трговија; културно просветни центри; цркви и духовен живот во градовите; чаршијата; миграционите движења и промените во етничкиот состав; здравствено социјални прилики во градовите; сообраќајни врски.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	40+30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ , том 4	ИНИ, Скопје	2003
		2.	Борис Чипан	Македонските градови во XIX век	МАНУ, Скопје	1978
		3.	Илија Ацески, Наум Матиров	Развојот на урбаните центри во Република Македонија	Белград	1997
		4.				
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Михаило Апостолски	Етничките промени во Македонија во XX век	Скопје	1984

		2.	Верица Јосимовска	Епидемиите во Вардарскиот дел на Македонија и борбата со нив за време на војните (1912-1918)	2 Август, Штип	2014
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на Холокаустот			
2.	Код		4FO113817			
3.	Студиска програма		Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Инститиут за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		IV година/ 7 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4.
8.	Наставник		проф. д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со неопходните знаења од историјата на Евреите од библиски времиња па се до Втората светска војна кога беше зацртан и реализиран проектот за конечно решение на еврејското прашање, познат во историјата како Холокауст.					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Историја на Евреите; Антисемитизмот низ историјата; Нацистичка Германија и Евреите во Европа во периодот 1933-1942; „Конечното решение“; Концентрационите логори; Создавањето на еврејските гета; Ставовите и односот на Католичката црква кон Холокаустот; Нацистичките сојузници на Балканот и еврејското прашање; Сојузничките сили и еврејското прашање во Втората светска војна; Македонските Евреи во Втората светска војна; Нирнбершките процеси; Создавањето на Израел, Мосад и „ловот на нацистите“.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)			15 часа
16.		16.1.	Проектни задачи			15 часа

	Други форми на активности		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
			16.3.	Домашно учење	30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гилберт, Мартин	Холокауст	МИ-АН, Скопје	2002
		2.	Матковски, Александар	Историја на Евреите во Македонија	МР, Скопје,	1983
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Holokaust u nastavi	Memorijalni muzej Holokausta u Sjedinjenim Americkim Drzavama-Durieux, Загреб	2005
		2.	Majkl Berenbaum	Evreite vo Makedonija za vreme na Vtorata svetska vojna	Фонд на Холокаустот на Р Македонија	2012
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет		Историја на македонската емиграција		
2.	Код		4FO113917		
3.	Студиска програма		Историја		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		IV семестар/ 7 семестар	7. Број на ЕКТС кредити	4.
8.	Наставник		проф. д-р Тодор Чепреганов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно со Правилникот за прв циклус на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се стекнуваат со неопходните знаења за историјата на македонската емиграција, причините за иселувањето, организирањето на иселениците, формирањето на македонски православни цркви, односот на државата кон иселеништвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски преглед на иселувањето на Македонците; Македонската емиграција во САД; Македонците во Јужна Америка; Македонските организации во Австралија; Доселувањето на Македонците од Егејскиот дел на Македонија во Австралија; Дејствувањето на Македонците во европските земји; Македонските организации во Швајцарија; Македонската православна црква и македонското иселеништво; ачувувањето на националниот идентитет кај Македонците во иселеништво; Македонските организации и друштва во соседните земји; Македонското иселеништво во Хрватска				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		40+30 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.			до 50 бода		5 (пет) (F)

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ре д. бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник на трудови	Првиот меѓународен научен собир „Иселеништвото од Македонија од појавата до денес“,	Агенција за иселеништво на Република Македонија	Скопје, 2001.
		2.		Историја на македонскиот народ, том IV	Институт за национална историја	Скопје, 2000
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Ре д. бр ој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jovanovski, Blagoja	Hrvatsko-makedonski odnosi kroz stoljeca, Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj	Zagreb- Osijek	2002
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Самостојна и независна Република Македонија	
2.	Код	4FO114017	
3.	Студиска програма	Историја	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	IVгодина/ 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се запознаат со процесот на отцепување на Македонија од југословенската федерација, референдумското изјаснување на граѓаните, политичкиот плурализам, меѓународната афирмација				
11.	Содржина на предметната програма: Процес на распаѓање на СФРЈ;Појава на плурализам во Р. Македонија;Конституирање на независна Р. Македонија; Интеграција во меѓународните институции;Избори во РМ; Трансформација на општествениот систем; Конфликтот во 2001 година;Македонија и ЕУ и НАТО; Националностите во РМ;Македонија и соседите;Дневните весници и состојбите во Р. Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа,семинарски работи и презентации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Историја на македонскиот народ	ИНИ, Скопје	2008
		2.		Македонските влади	ДАРМ, Скопје	2005
		3.	Билјана Поповска	Државно-правна историја на Македонија-извори	Правен Факултет, Скопје	2005
		4.	Иван Катарциев	Македонија во XX век, кн. втора	Култура, Скопје	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И сонцето е звезда: Македонија и ЕУ	Секретарјат за европски права, Влада на РМ	Скопје, 2006
		2.	Цане.Т. Мојановски	Летопис на македонската демократија	Пакунг, Скопје	2000
		3.				

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Положбата на македонските малцинства во Бугарија, Грција и Албанија по 1944 г.			
2.	Код	4FO115717			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	IV година/ 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц.д-р Верица Јосимовска			

9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан семестар согласно Правилникот за прв циклус на студии	
10.	Цели на предметната програма (компетенции): студентите да се здобијат со научни сознанија за третманот на македонското малцинство во соседните држави во периодот по Втората светска војна, во времето на комунистичките режими и денес			
11.	Содржина на предметната програма: Положбата на Македонците во Бугарија во периодот од крајот на Втората светска војна до денес, од признавање до негирање; македонското малцинство во Грција во време на Граѓанската војна, периодот по неа се до денес; македонското малцинство во Албанија; Македонски малцински здруженија и организации; Заштита и правата на малцинствата во рамките на системот на меѓународните организации и институции.			
12.	Методи на учење: предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална работа, семинарски работи и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 = 180 часа (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	60 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација): писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектна задача, редовност на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Ортаковски	Малцинствата на Балканот	2 Август, Штип	1998
		2.	Васил Јотевски	Македонците во Пиринскиот дел на Македонија 1949 - 1989	Скопје	2004
		3.	Чавдар Маринов	Македонското прашање од 1944 до денес, Комунизмот и национализмот на Балканот	Скопје	2013
		4.	Стојан Киселиновски	Егејскиот дел на Македонија (1913-1989)	Култура , Скопје	1990
	22.2.					
		Ред. број				
		1.	Милчо Балески	Албанија денес	Матица македонска, Скопје	1998
		2.	Стойко Стойков	Табу, Време на страх и страдание, Преследването на македонците в Бџлгария по времето на комунизма (1944 – 1989)	Благовевград	2014
		3.	Ричард Ц. Кремптон,	Балкан после Другог светског рата	Београд	2003
		4.	Иван Катарциев	Соседите и Македонија, вчера, денес, утре	Скопје	1997
		5.	Лилјана Пановска	Крајот на една илузија. Граѓанската војна во Грција и Македонците 1946-1949.	Скопје	2003

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Светот и Европа по паѓањето на Берлинскиот сид	
2.	Код	4FO115817	
3.	Студиска програма	историја	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки – Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	4 / 8	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р. Оливер Цацков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекнат знаења за политичките промени во периодот по паѓањето на Берлинскиот сид во светот и Европа како и низата настани што следуваат по падот на Ѓелезната завеса и создавањето на новите демократски држави во Европа.				
11.	Содржина на предметната програма: Пад на Берлинскиот сид и Железната завеса , трансформирањето на недемократските држави во демократски , кризните жаришта во светот, Паѓањето на Апархејдот во Јужна Африка, Голфската криза, Кризата во поранешна Југославија и Косовската криза, Воените кризи и интервенции во Светот на почетокот на 21 век, Тероризмот на почетокот на 21 век, Арапска пролет и Предизвиците на новата геополитика на 21 век.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време 4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа				
14.	Распределба на расположливиот овреме 30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)		30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		15 часа
		16.2	Самостојни задачи		30 часа
		16.3	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			40 + 30 бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60		6 (шест) (E)
			од 61 до 70		7 (седум) (D)
			од 71 до 80		8 (осум) (C)
			од 81 до 90		9 (девет) (B)
			од 91 до 100		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пламен Цветков	Европа во 20 век	НБУ	2003
		2.	Џон Бејлс	Глобализација на Светската политика	Табернаку-Скопје	2009
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Волофганг Велелс	Европа од А до Ш	Фондација Конрад Аденауер-Скопје	2004
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Философија на историјата			
2.	Код	4FO115917			
3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	16/17	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Стојанов Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите стекнуваат основни знаења од философските учења и концепти за историјата; - Студентите го подигаат сопствениот капацитет за анализа, на разни философски идеи и развиваат критичко мислење за историските собитија; - Знаење за историските концепти, нивните философски контексти; - Ги препознаваат философските основи на историските идеи на источот на Европа; - Способни се за философска анализа на современите историски идеи и состојби; - Изострување на рефлексивната за себе си, светот и општествените состојби; - Развивање на способност за истражување и генерирање на нови идеи;				

	- Развој на комуникациските вештини, преку усвојување на специфичниот философски категоријален апарат; - Интердисциплинарно поврзување на содржините; - Интеракција помеѓу (стручни и тесно стручни) содржини - практична употреба на знаењата од философијата; - Интериоризација на (естетички, етички, научни, професионални), вредности			
11.	Содржина на предметната програма: III. Вовед во философијата 6. Што е философија: предмет, поим, методи; Гранки на философијата; 7. Што е философија на историјата: предмет, цели, задачи 8. Историја на философијата на историјата 9. Времето и историјата 10. Од митос до логос – античко разбирање на историјата 11. Августин и средновековното разбирање на историјата 12. Теориите на природното право и општествениот договор 13. Ж. Батиста Вико 14. Хегел 15. Од социјал-утопистите до Маркс 16. Македонија во философско историски контекст 17. Неколку релевантни историски моменти за развојот на македонската национална свест 18. Малите нации и потрагата по историска смисла 19. Глобализација и историја			
12.	Методи на учење: Предавања, Презентации, Семинари на теми од вон-наставни, актуелни содржини, Анализа на текст/филм/театар/книжевни творби и сл., Дебата и дискусија, Анализа на етички проблем/проблемско учење, Индивидуални задачи (домашни работи, самостојни презентации и сл.) Самостојно истражување (интернет, библиографија, библиотека, медиуми и сл.)			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30 = 120 часа (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час = 15 часа)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа
		16.3.	Домашно учење	30 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација Познавање на содржината на предметот (преку двата писмени колоквиуми). Увид во оралните, реторички вештини, ниво на усвоен категоријален апарат и увид во комуникациските и способностите за аргументација, како и способност за елаборација на проблем и анализа (преку усниот дел од испитот – приказ на прочитано дело, преку дебатите и дискусиите, самостојните презентации и сл.) Увид во нивото на писмено изразување и литературни вештини (преку семинарските, есеите и домашните задачи). Активност и ниво на интерес (преку присуство, истражување на интернет извори, прибирање на библиографија и сл.). Способност за поставување на проблем, негова елаборација и аргументација (низ есеите, компарација на етичките учења и анализите на текст/филм/театар/книжевни дела и сл.)				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milošević, Nikola	<i>Ima li istorija smisla?</i>	Priština,	1998
		2.	Šešić, Bogdan	<i>Filozofija istorije: Smisao istorije</i>	Novi Sad	1986
		3.	Predrag Vranicki	<i>Filosofija Historije</i>	Zagreb	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Илија Марич	<i>Философија на Истоку Европе</i>	Плато	2002
		2.	Хегел, Г.В.Ф.	<i>Филозофија повијести</i>	Напријед Загреб	1966
		3.	Кар	<i>Што е историјата</i>	Култура, Скопје	2001

Прилог бр.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава – интердисциплинарен проект	
2.	Код	4FO122217	

3.	Студиска програма	Историја			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр. проф. Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите во работата на институцијата (архив, музеј, библиотека, училиште и др со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во архиви, библиотеки, музеи, основни и средни училишта, други научни институции каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните институции во доменот на студиската програма, по претходно склучен договор. Во рамките на педагошкиот стаж студентите може да иницираат и одржување на трибини и дебати во рамки на факултетот, на теми од историјата во кои активно ќе учествуваат и дебатираат. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од институцијата и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од институцијата, во која ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+60+60 = 120 часа (0+0+4)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		/	
18.		/		/	

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	/	/			
		/	/			
		/	/			
		/	/			
		/	/			
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од институција- училиштето).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
	22.2.					
		Ред. број				
		1.				
		2.				